HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

7 iulie 2016*

„Trimitere preliminară — Politica agricolă comună — Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 — Regulamentul (UE) nr. 65/2011 — Finanțare prin FEADR — Sprijin pentru dezvoltarea rurală — Norme privind eligibilitatea operațiunilor și a cheltuielilor — Condiție temporală — Excludere totală — Reducere a ajutorului”

În cauza C-111/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Upravno sodišče (Tribunalul Administrativ, Slovenia), prin decizia din 10 februarie 2015, primită de Curte la 4 martie 2015, în procedura

Občina Gorje

împotriva

Republika Slovenija,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul J. L. da Cruz Vilaça, președinte de cameră, domnii F. Biltgen, A. Borg Barthet și E. Levits (raportor) și doamna M. Berger, judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 28 ianuarie 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Občina Gorje, de A. Mužina, odvetnik;

— pentru guvernul sloven, de V. Klemenc, în calitate de agent, asistată de B. Jovin Hrastnik, consilier juridic;

— pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

— pentru guvernul Regatului Unit, de S. Simmons, în calitate de agent, asistată de G. Facenna, QC;

— pentru Comisia Europeană, de J. Aquilina și de B. Rous Demiri, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: slovena.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 20 aprilie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 71 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) (JO 2005, L 277, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 40, p. 138).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Občina Gorje (comuna Gorje, Slovenia), pe de o parte, și Republika Slovenija (Republica Slovenia), pe de altă parte, cu privire la respingerea acordării unui ajutor acestei comune în cadrul unui program de dezvoltare rurală cofinanțat de Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentul (61) al Regulamentului nr. 1698/2005 avea următorul cuprins:

„În conformitate cu principiul subsidiarității și sub rezerva anumitor excepții, eligibilitatea cheltuielilor ar trebui să fie reglementată de normele naționale corespunzătoare.”

4 Potrivit articolului 71 din acest regulament:

„(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 39 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005, o cheltuială este eligibilă pentru contribuția FEADR în cazul în care ajutorul aferent este plătit efectiv de organismul plătitor între 1 ianuarie 2007 și 31 decembrie 2015. Operațiunile cofinanțate nu ar trebui finalizate înainte de începutul perioadei de eligibilitate.

O nouă cheltuială, introdusă în momentul revizuirii unui program, prevăzută la articolul 19, este eligibilă începând de la data primirii cererii de modificare a programului de către Comisie.

(2) Cheltuielile sunt eligibile pentru contribuția FEADR numai în cazul în care sunt efectuate pentru operațiuni decise de autoritatea de gestionare a programului în cauză sau sub responsabilitatea acesteia, conform criteriilor de selecție stabilite de organul competent.

(3) Normele de eligibilitate a cheltuielilor se stabilesc la nivel național sub rezerva condițiilor specifice stabilite în temeiul prezentului regulament pentru anumite măsuri de dezvoltare rurală.

[…]”

5 Articolul 74 alineatul (1) din regulamentul menționat prevedea:

„Statele membre adoptă toate actele cu putere de lege și actele administrative […] pentru a asigura o protecție eficientă a intereselor financiare ale [Uniunii].”

6 Regulamentul nr. 1698/2005 a făcut obiectul a două regulamente de punere în aplicare succesive, Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 al Comisiei din 7 decembrie 2006 (JO 2006, L 368, p. 74, Ediție specială, 03/vol. 80, p. 192) și, ulterior, Regulamentul (UE) nr. 65/2011 al Comisiei din 27 ianuarie 2011 (JO 2011, L 25, p. 8), care a abrogat regulamentul precedent.

7 Articolul 30 din Regulamentul nr. 65/2011 prevede:

„(1) Plățile se calculează în funcție de ceea ce se constată a fi eligibil cu ocazia controalelor administrative.

Statul membru examinează cererea de plată primită de la beneficiar și stabilește sumele eligibile pentru ajutor. Acesta stabilește:

(a) suma plătibilă beneficiarului numai pe baza cererii de plată;

(b) suma plătibilă beneficiarului după verificarea eligibilității cererii de plată.

În cazul în care suma stabilită în conformitate cu litera (a) depășește cu peste 3 % suma stabilită în conformitate cu litera (b), se aplică o reducere sumei stabilite în conformitate cu litera (b). Valoarea reducerii este dată de diferența dintre cele două sume.

Cu toate acestea, nu se aplică nicio reducere dacă beneficiarul poate demonstra că nu se află în culpă pentru includerea sumei neeligibile.

(2) În cazul în care se constată că un beneficiar a făcut în mod deliberat o declarație falsă, operațiunea în cauză se exclude de la acordarea sprijinului din FEADR, iar orice sume deja plătite pentru operațiunea respectivă se recuperează. De asemenea, beneficiarul este exclus de la acordarea ajutorului în cadrul aceleiași măsuri pe durata anului calendaristic în care s-a făcut constatarea și a anului calendaristic următor.

[…]”

8 Potrivit articolului 34 din acest regulament:

„(1) Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 se abrogă de la data de 1 ianuarie 2011.

Cu toate acestea, regulamentul se aplică în continuare pentru cererile de plată depuse până la 1 ianuarie 2011.

[…]”

Dreptul sloven

9 Zakon o kmetijstvu (Legea privind agricultura, Uradni list RS, št. 45/2008, 57/2012, 90/2012, denumită în continuare „ZKme-1”) stabilește dispozițiile generale în materie de dezvoltare rurală.

10 Potrivit articolului 10 din ZKme-1:

„Guvernul adoptă, în conformitate cu documentele de programare, dispozițiile de punere în aplicare a măsurilor de politică agricolă.”

11 Articolul 12 din această lege precizează:

„În scopul punerii în aplicare a măsurilor de dezvoltare rurală, guvernul determină:

— tipul de măsuri, condițiile, beneficiarii, criteriile și procedurile pentru introducerea și punerea în aplicare a fiecărei măsuri de dezvoltare rurală;

— resursele financiare destinate fiecărei măsuri de dezvoltare rurală.”

12 În ceea ce privește decizia privind eligibilitatea subvențiilor, articolul 53 alineatul (1) din ZKme-1 prevede:

„Autoritatea competentă adoptă o decizie privind eligibilitatea subvențiilor destinată părților ale căror cereri îndeplinesc condițiile prevăzute de prevederile legale și de cererea de ofertă și se alocă resurse în acest scop.”

13 În ceea ce privește cererile de plată a subvențiilor, articolul 56 alineatul (4) din ZKme-1 are următorul cuprins:

„Autoritatea respinge printr-o decizie orice cerere care nu îndeplinește cerințele prevăzute de legislație, de cererea de ofertă sau de decizia privind dreptul de a obține subvenții.”

14 În temeiul ZKme-1, guvernul sloven a adoptat Uredba o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2010-2013 (Decretul privind măsurile din cadrul axelor 1, 3 și 4 din Programul de dezvoltare rurală pentru perioada 2007-2013, Uradni list RS, št. 40/2010, 85/2010, denumit în continuare „Decretul PDR”).

15 Potrivit articolului 79 alineatul (4) din Decretul PDR:

„Sunt cheltuieli de investiții eligibile numai cheltuielile care au fost efectuate între data adoptării deciziei privind dreptul de a obține subvenții și data finalizării investiției sau cel târziu la 30 iunie 2015. Asumarea unei obligații de către beneficiar referitoare la eventualele subvenții acordate (încheierea unui contract, comanda de materiale, de echipamente, de servicii sau de lucrări) constituie primele cheltuieli.”

16 Ministerul Agriculturii, Silviculturii și Alimentației din Republica Slovenia a lansat, în temeiul Decretului PDR, o cerere de ofertă pentru măsura 322 „Renovarea și dezvoltarea satelor” (denumită în continuare „cererea de ofertă”).

17 Sub titlul „Condiții de eligibilitate care trebuie îndeplinite la depunerea cererii în cadrul cererii de ofertă”, capitolul IV/1 din această cerere de ofertă prevede, la punctul 1 din secțiunea „Investiții”:

„Realizarea investiției nu poate începe înainte de adoptarea deciziei privind dreptul de a obține subvenții.”

18 Capitolul VI din cererea de ofertă prevede la punctul 3:

„Conform articolului 79 din Decretul PDR, cheltuielile de investiții eligibile sunt cele care au fost efectuate între data adoptării deciziei privind dreptul de a obține subvenții și data finalizării proiectului de investiție sau cel târziu la 30 iunie 2015.”

19 Punctele 4 și 5 din capitolul VI din cererea de ofertă prevăd:

„(4) Sunt cheltuieli eligibile pentru obținerea ajutorului și eventualele cheltuieli generale, precum pregătirea cererii, cheltuielile aferente strângerii documentației referitoare la construcție, întocmirea cererilor de plată, efectuate între 1 ianuarie 2007 și data depunerii ultimei cereri de plată a unei subvenții. Înainte de data la care cheltuielile au devenit eligibile, solicitantul nu poate începe efectuarea lucrărilor și nici nu poate să își asume vreo obligație cu privire la subvențiile acordate.

(5) Este considerată prima cheltuială, în conformitate cu articolul 79 din Decretul PDR, asumarea unei obligații de către beneficiar referitoare la subvențiile eventual acordate (încheierea unui contract, comanda de materiale, de echipamente, de servicii sau de lucrări). Solicitantul poate să inițieze procedura de selectare a prestatorului în temeiul legislației privind contractele de achiziții publice fără a putea totuși să încheie un contract cu prestatorul selectat înainte de adoptarea deciziei privind dreptul de a obține subvenții.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

20 Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (Agenția Republicii Slovenia pentru Piața Agricolă și Dezvoltarea Rurală, denumită în continuare „agenția”) a publicat o cerere de ofertă în vederea acordării unor ajutoare financiare pentru măsuri de renovare și de dezvoltare a satelor în cadrul programului de dezvoltare rurală a Republicii Slovenia pentru anii 2007-2013.

21 Comuna Gorje a depus la 19 august 2010 o cerere de ajutor în cadrul acestei cereri de ofertă, pentru a obține cofinanțarea din FEADR a proiectului de amenajare a unei clădiri aflate în coproprietatea sa.

22 Anterior depunerii cererii de ajutor, aceasta a organizat o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice, la finalul căreia a fost reținut un prestator de lucrări. Comuna Gorje a încheiat, la 12 iulie 2010, cu acest prestator două contracte supuse unei condiții suspensive de executare potrivit căreia aceste contracte produc efecte numai dacă proiectul comunei Gorje este eligibil pentru programul de dezvoltare rurală subvenționat.

23 Prin decizia din 19 octombrie 2010, agenția a aprobat proiectul comunei Gorje și i-a acordat o cofinanțare în cuantum de 128 200,52 euro în cadrul acestui program.

24 Ca urmare a depunerii, la 1 iunie 2011, a cererii comunei Gorje de plată a sumei care i-a fost acordată, agenția a efectuat un control la fața locului vizând clădirea care urma să fie amenajată. Agenția a constatat astfel, pe baza jurnalului de șantier, că lucrările de demolare a acoperișului clădirii începuseră la 16 august 2010.

25 Or, atât ZKme-1, cât și cererea de ofertă prevedeau că ar fi eligibile pentru cofinanțarea din FEADR numai cheltuielile efectuate ulterior adoptării deciziei de acordare a subvenției.

26 Prin urmare, prin decizia din 3 noiembrie 2011, agenția a refuzat să efectueze plata integrală a ajutorului prevăzut pentru operațiunea de renovare în discuție în litigiul principal.

27 Instanța de trimitere a fost sesizată inițial de comuna Gorje cu o acțiune având ca obiect anularea deciziei din 3 noiembrie 2011. După ce a admis cererea acestei comune, Upravno sodišče (Tribunalul Administrativ, Slovenia) a trimis cauza spre rejudecare agenției.

28 Prin decizia din 25 aprilie 2013, agenția a refuzat a doua oară să efectueze plata ajutorului acordat prin decizia din 19 octombrie 2010. Comuna Gorje a atacat din nou acest refuz la instanța de trimitere.

29 În esență, comuna Gorje susține, pe de o parte, că condițiile de eligibilitate aplicate de agenție sunt mai stricte decât cele prevăzute de Regulamentul nr. 1698/2005. Pe de altă parte, numai lucrările executate la inițiativa coproprietarului clădirii care urma să fie amenajată ar fi început înainte de depunerea cererii de ajutor, întrucât comuna Gorje a contractat angajamente numai cu condiția acordării ajutorului în cauză.

30 Prin urmare, instanța de trimitere ridică problema compatibilității dispozițiilor naționale în măsura în care acestea prevăd condiții de eligibilitate mai stricte în timp decât cele care rezultă din Regulamentul nr. 1698/2005. În plus, aceasta solicită să se stabilească dacă regulamentul menționat permite autorităților naționale, în cazul în care anumite cheltuieli sunt neeligibile, să respingă în totalitate cererea de cofinanțare sau dacă o astfel de sancțiune este prea severă.

31 În acest context, Upravno sodišče (Tribunalul Administrativ) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Regulamentul nr. 1698/2005 și în special articolul 71 alineatul (3) din acesta, potrivit căruia normele de eligibilitate a cheltuielilor se stabilesc la nivel național sub rezerva condițiilor specifice stabilite în temeiul prezentului regulament pentru anumite măsuri de dezvoltare rurală, trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării naționale prevăzute la articolul 79 alineatul (4) din [Decretul PDR] și în secțiunea VI punctul 3 din [cererea de ofertă], reglementare potrivit căreia constituie cheltuieli de investiții eligibile doar cheltuielile efectuate ulterior datei de adoptare a deciziei privind dreptul de a obține subvenții (până la finalizarea investiției sau cel târziu la 30 iunie 2015)?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare, Regulamentul nr. 1698/2005 și în special articolul 71 alineatul (3) din acesta trebuie interpretate în sensul că se opun reglementării naționale prevăzute la articolul 56 alineatul 4 din [ZKme-1], potrivit căruia trebuie respinsă în totalitate orice cerere care nu îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 79 alineatul (4) din Decretul PDR privind cheltuielile de investiții eligibile efectuate ulterior datei de adoptare a deciziei?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

32 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă articolul 71 din Regulamentul nr. 1698/2005 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia sunt eligibile pentru participarea FEADR la cofinanțarea unei operațiuni de dezvoltare rurală selectate de autoritatea de gestionare a programului de dezvoltare rurală vizat sau sub responsabilitatea acesteia cheltuielile efectuate ulterior adoptării deciziei de acordare a unui astfel de ajutor.

33 Această instanță apreciază în special că reglementarea națională în discuție în litigiul cu care este sesizată stabilește condiții considerabil mai restrictive în materie de cofinanțare a măsurilor de dezvoltare rurală decât Regulamentul nr. 1698/2005 și că, prin urmare, aceasta ar putea încălca dispozițiile regulamentului respectiv.

34 În această privință, trebuie amintit că, deși, având în vedere înseși natura și funcția lor în sistemul de izvoare ale dreptului Uniunii, dispozițiile unui regulament au în general un efect imediat în ordinile juridice naționale, fără a fi necesar ca autoritățile naționale să adopte măsuri de aplicare, anumite dispoziții ale unui regulament pot necesita totuși, pentru punerea lor în aplicare, adoptarea de către statele membre a unor măsuri de aplicare (Hotărârea din 25 octombrie 2012, Ketelä, C-592/11,

EU:C:2012:673, punctul 35, Ordonanța din 16 ianuarie 2014, Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit, C-24/13, EU:C:2014:40, punctul 14, și Hotărârea din 15 mai 2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, punctul 54).

35 În plus, este cert că statele membre pot adopta măsuri de aplicare a unui regulament dacă prin aceasta nu împiedică aplicabilitatea directă a regulamentului, nu disimulează natura sa de act din cadrul dreptului Uniunii și specifică exercitarea marjei de apreciere acordate prin regulament, rămânând totodată în limitele dispozițiilor acestuia (Hotărârea din 25 octombrie 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, punctul 36, și Hotărârea din 15 mai 2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, punctul 55).

36 Este necesar ca, prin analiza dispozițiilor relevante ale acestui regulament, interpretate în lumina obiectivelor sale, să se determine dacă acestea interzic, impun sau permit statelor membre să adopte anumite măsuri de aplicare și, în special în această din urmă ipoteză, dacă măsura respectivă se înscrie în cadrul marjei de apreciere recunoscute fiecărui stat membru (Hotărârea din 25 octombrie 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, punctul 37).

37 În primul rând, în ceea ce privește dispozițiile relevante ale regulamentului în cauză, trebuie arătat, pe de o parte, că, în temeiul articolului 71 alineatul (3) din acest regulament, regulile de eligibilitate a cheltuielilor sunt stabilite în principiu la nivel național, sub rezerva condițiilor speciale stabilite în temeiul regulamentului menționat pentru anumite măsuri de dezvoltare rurală (a se vedea în special Hotărârea din 15 mai 2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, punctul 27).

38 Pe de altă parte, articolul 71 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1698/2005 prevede că „operațiunile cofinanțate nu ar trebui finalizate înainte de începutul perioadei de eligibilitate”, și anume la 1 ianuarie 2007, și că cheltuielile sunt eligibile numai dacă sunt efectuate pentru operațiuni selectate de autoritatea de gestionare a programului de dezvoltare rurală în cauză sau sub responsabilitatea acesteia.

39 Rezultă din ceea ce precedă că, în măsura în care alineatul (3) al aceluiași articol conferă statelor membre competența de principiu pentru a stabili normele de eligibilitate a cheltuielilor, este necesar să se constate că statele membre menționate sunt îndreptățite să prevadă o condiție de eligibilitate a acestora, legată în special de împrejurarea că aceste cheltuieli au fost efectuate după aprobarea cererii de ajutor.

40 Această concluzie este susținută de faptul că o asemenea condiție participă la realizarea principiului alocării cheltuielilor unei anumite operațiuni, astfel cum este prevăzut la articolul 71 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1698/2005.

41 În al doilea rând, în ceea ce privește obiectivul Regulamentului nr. 1698/2005, trebuie arătat că el constă, potrivit considerentului (5) al acestuia, în favorizarea dezvoltării rurale. Prin urmare, o condiție care limitează eligibilitatea cheltuielilor aferente unei operațiuni cofinanțate numai la cheltuielile efectuate ulterior deciziei de acordare a ajutoarelor este în conformitate cu acest obiectiv, în măsura în care ea asigură, așa cum a constatat avocatul general la punctul 50 din concluzii, o alocare mai eficientă a fondurilor din FEADR. Astfel, pe de o parte, o asemenea condiție permite o mai bună direcționare a alocării fondurilor, reducând riscurile legate de modificările unor circumstanțe care pot avea loc între data executării cheltuielilor și data adoptării deciziei de acordare. Pe de altă parte, condiția menționată permite reducerea riscului ca fondurile să fie atribuite unor investiții pentru realizarea cărora nu ar fi necesară o subvenție publică, aceste investiții fiind deja în curs, chiar finalizate, înainte de acordarea ajutorului.

42 În plus, trebuie reținut că, în conformitate cu articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1698/2005, statele membre adoptă toate actele cu putere de lege și actele administrative pentru a asigura o protecție eficientă a intereselor financiare ale Uniunii. Or, atunci când un ajutor este plătit în cadrul

FEADR pentru cheltuieli care au fost efectuate înainte chiar de adoptarea deciziei de acordare, verificarea relevanței unor asemenea cheltuieli ar putea fi îngreunată ca urmare a acestui fapt, astfel încât eficacitatea unei asemenea protecții ar putea fi diminuată.

43 În al treilea rând, nu rezultă din decizia de trimitere că reglementarea națională în discuție în litigiul principal împiedică aplicarea directă sau disimulează natura de drept al Uniunii a Regulamentului nr. 1698/2005. Dimpotrivă, articolul 12 din ZKme-1 prevede că, în scopul punerii în aplicare a măsurilor de dezvoltare rurală, guvernul determină tipul de măsuri, condițiile, beneficiarii, criteriile și procedurile pentru introducerea și pentru punerea în aplicare a fiecărei măsuri de dezvoltare rurală. În orice caz, este de competența instanței de trimitere să efectueze verificările necesare în această privință.

44 Ținând seama de considerațiile care precedă, este necesar să se constate că, sub rezerva verificărilor menționate, prin faptul că a prevăzut că numai cheltuielile efectuate în scopul unei operațiuni selectate în vederea cofinanțării din FEADR realizate ulterior adoptării deciziei de acordare a ajutorului sunt eligibile pentru cofinanțare, Republica Slovenia nu a depășit marja de apreciere care îi este conferită de Regulamentul nr. 1698/2005.

45 În consecință, articolul 71 din Regulamentul nr. 1698/2005 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia sunt eligibile pentru participarea FEADR la cofinanțarea unei operațiuni selectate de autoritatea de gestionare a programului de dezvoltare rurală în cauză sau sub responsabilitatea acesteia cheltuielile efectuate ulterior adoptării deciziei de acordare a unui astfel de ajutor.

Cu privire la a doua întrebare

46 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 71 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede respingerea în totalitate a cererii de plată referitoare la o operațiune aprobată în vederea cofinanțării din FEADR în cazul în care anumite cheltuieli efectuate pentru această operațiune au fost realizate anterior adoptării deciziei de acordare a unui astfel de ajutor.

47 În această privință, trebuie arătat că, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 38 și 39 din prezenta hotărâre, articolul 71 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 prevede că sunt eligibile pentru contribuția FEADR numai cheltuielile efectuate în scopul unei operațiuni selectate de autoritatea de gestionare a programului de dezvoltare rurală în cauză sau sub responsabilitatea acesteia și conferă în același timp statelor membre, în principiu, sarcina de a stabili normele de eligibilitate a cheltuielilor.

48 Deși aceste dispoziții stabilesc cadrul referitor la condițiile de eligibilitate a cheltuielilor pentru participarea FEADR care pot să facă obiectul unei cereri de plată, ele nu precizează totuși consecințele nerespectării uneia dintre aceste condiții în ceea ce privește întinderea plății.

49 În aceste condiții, trebuie subliniat că articolul 30 din Regulamentul nr. 65/2011, aplicabil, în conformitate cu articolul 34 alineatul (1) din același regulament, cererilor de plată introduse începând cu 1 ianuarie 2011, se referă în mod specific la reducerile și la excluderile cheltuielilor efectuate pentru operațiuni eligibile pentru o cofinanțare din FEADR.

50 Respectivul articol 30 prevede în esență, la alineatul (1), că statele membre examinează cererea de plată pentru a stabili sumele eligibile pentru ajutor. Astfel, dacă suma plătibilă în cadrul cofinanțării prin FEADR numai pe baza cererii de plată depășește cu peste 3 % suma plătibilă după verificarea eligibilității cererii de plată, se aplică o reducere acestei din urmă sume corespunzătoare cu diferența dintre cele două sume.

51 Pe de altă parte, articolul 30 alineatul (2) din Regulamentul nr. 65/2011 prevede că orice declarație falsă a beneficiarului de ajutor determină excluderea în totalitate a operațiunii în cauză de la acordarea sprijinului din FEADR și recuperarea oricăror sume plătite deja pentru această operațiune.

52 În speță, din decizia de trimitere reiese că anumite cheltuieli efectuate pentru operațiunea în discuție în litigiul principal au fost realizate anterior adoptării deciziei de acordare a ajutorului. Pe de altă parte, instanța de trimitere a precizat că, în temeiul dispozițiilor naționale referitoare la condițiile de eligibilitate a cheltuielilor, și anume articolul 56 alineatul (4) din ZKme-1 coroborat cu articolul 79 alineatul (4) din Decretul PDR, din moment ce una dintre cheltuielile efectuate pentru o operațiune aprobată în vederea unei cofinanțări din FEADR a fost realizată anterior adoptării deciziei de acordare a ajutorului, cererea de plată referitoare la ansamblul operațiunii selectate este respinsă de autoritatea competentă.

53 Or, așa cum a subliniat avocatul general la punctul 79 din concluzii, statele membre nu pot aplica o măsură de refuz de plată atât de radicală altor situații decât cea prevăzută la articolul 30 alineatul (2) din Regulamentul nr. 65/2011, referitoare la ipoteza în care o declarație falsă este făcută în mod deliberat de beneficiarul ajutorului. În toate celelalte cazuri, articolul 30 din acest regulament prevede o reducere a cuantumului ajutorului, calculată în conformitate cu metoda prevăzută la alineatul (1) al acestui articol.

54 O astfel de metodă, constând în a înlătura cheltuielile care nu sunt eligibile, și anume, în împrejurările din cauza principală, cele care au fost efectuate anterior adoptării deciziei de acordare a ajutorului, cuprinde un element disuasiv, din moment ce suma plătibilă efectiv este redusă cu o sumă semnificativ mai mare decât cea corespunzătoare cheltuielii neeligibile. În aceste condiții, o asemenea metodă urmărește să prevină așa-numitele efecte „de balast”, păstrând în același timp un caracter proporțional, întrucât cheltuielile efectiv eligibile nu sunt excluse integral de la acordarea ajutorului.

55 Ținând seama de considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 71 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 coroborat cu articolul 30 din Regulamentul nr. 65/2011 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede respingerea în totalitate a cererii de plată referitoare la o operațiune aprobată în cadrul cofinanțării din FEADR atunci când anumite cheltuieli efectuate în beneficiul acestei operațiuni au fost realizate anterior adoptării deciziei de acordare a unui astfel de ajutor, din moment ce beneficiarul ajutorului nu a făcut în mod deliberat o declarație falsă în cererea sa de plată.

Cu privire la cheltuielile de judecată

56 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

1) Articolul 71 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul căreia sunt eligibile pentru participarea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală la cofinanțarea unei operațiuni de dezvoltare rurală selectate de autoritatea de gestionare a programului de dezvoltare rurală în cauză sau sub responsabilitatea acesteia cheltuielile efectuate ulterior adoptării deciziei de acordare a unui astfel de ajutor.

2) **Articolul 71 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1698/2005 coroborat cu articolul 30 din Regulamentul (UE) nr. 65/2011 al Comisiei din 27 ianuarie 2011 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede respingerea în totalitate a cererii de plată referitoare la o operațiune aprobată în cadrul cofinanțării din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală atunci când anumite cheltuieli efectuate în beneficiul acestei operațiuni au fost realizate anterior adoptării deciziei de acordare a unui astfel de ajutor, din moment ce beneficiarul ajutorului nu a făcut în mod deliberat o declarație falsă în cererea sa de plată.**

Semnături